

Lovforslag nr. L 174. Fremsat den 20. marts 2002 af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om elforsyning og visse andre energilove

(Eloverløb, indregning af kapacitetsomkostninger, overtagelse af vindmøller, elsikkerhed, beredskab)

§ 1

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 767 af 28. august 2001, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Miljø- og energiministeren«, »miljø- og energiministerens«, »Miljø- og energiministerens«, »miljø- og energiministerens« og »Miljø- og Energiministeriet« til henholdsvis »Økonomi- og erhvervsministeren«, »økonomi- og erhvervsministeren«, »Økonomi- og erhvervsministerens«, »økonomi- og erhvervsministerens« og »Økonomi- og Erhvervsministeriet«.

2. I § 22, stk. 1, nr. 7, udgår »og rådgivning om elsikkerhedsmæssige spørgsmål«.

3. Efter § 22, stk. 1, nr. 7, indsættes:

»8) give rådgivning og information om elsikkerhedsmæssige spørgsmål til forbrugerne, elinstallatører og andre elfagfolk samt bistå Elektricitetsrådet med gennemførelse af tilsyn og undersøgelse af stærkstrømsanlæg.«

4. § 27 c affattes således:

»§ 27 c. Den systemansvarlige virksomhed offentliggør for det følgende driftsdøgn oplysninger om overføringskapaciteten i det transmissionsnet, der er stillet til rådighed for den systemansvarlige virksomhed.

Stk. 2. Brugere af det kollektive elforsyningsnet skal efter regler fastsat af den systemansvar-

lige virksomhed og på baggrund af den i stk. 1 nævnte offentliggørelse anmelde planer for elproduktion, elforbrug og elhandel for det følgende driftsdøgn til den systemansvarlige virksomhed. Elproduktion, som er omfattet af aftagepligt i medfør af § 57, stk. 1, nr. 1, er undtaget fra anmeldelsespligten.

Stk. 3. Den systemansvarlige virksomhed skal inden starten af det følgende driftsdøgn godkende planer for forventet elproduktion, elforbrug og elhandel, som er anmeldt til virksomheden efter stk. 2. Godkendelsen kan betinges af, at der sker omlægninger i planerne, såfremt det er nødvendigt af hensyn til forsyningssikkerheden.

Stk. 4. Den systemansvarlige virksomhed kan efter godkendelsen af planerne påbyde elproduktionsvirksomheder at ændre produktionsomfang eller igangsætte produktion, såfremt det er nødvendigt af hensyn til forsyningssikkerheden.

Stk. 5. Elproduktion fra decentrale og industrielle kraftvarmeproduktionsanlæg og elproduktionsanlæg, der producerer VE-elektricitet eller anvender affald som brændsel, har prioriteret adgang til elforsyningsnettet. Ved omlægninger som nævnt i stk. 3 og 4 kan den systemansvarlige virksomhed alene reducere eller afbryde prioriteret elproduktion, hvis en reduktion af elproduktion fra andre anlæg ikke er tilstrækkelig til at opretholde den tekniske kvalitet og balance inden for det sammenhængende elforsyningsssystem.

Stk. 6. Såfremt den systemansvarlige virksomhed forlanger omlægninger som nævnt i stk. 3-5, yder virksomheden betaling herfor. Den systemansvarlige virksomhed yder dog ikke betaling, hvis virksomheden forlanger omlægninger i forhold til anmeldte planer for elproduktion, elforbrug og elhandel som nævnt i stk. 3, inden planerne er godkendt, og omlægningerne er nødvendige

- 1) for ikke at overskride den offentliggjorte overføringskapacitet som nævnt i stk.1 eller
- 2) for at bringe balance i de enkelte brugeres planlagte elproduktion, elforbrug eller elhandel.

Stk. 7. Ved overhængende risiko for netsammenbrud samt under netsammenbrud og genopbygning af nettet kan den systemansvarlige virksomhed uden betaling kræve de nødvendige omlægninger af produktion, handel og forbrug.

Stk. 8. Såfremt en brugers faktiske elproduktion, elforbrug eller elhandel i et driftsdøgn ikke svarer til det, som er godkendt efter stk. 3, kan den systemansvarlige virksomhed kræve, at der ydes rimelig betaling for de ubalancer, det påfører systemet.

Stk. 9. Omlægninger som nævnt i stk. 3-5 skal ske efter objektive kriterier, som fastsættes af den systemansvarlige virksomhed på grundlag af samfundsøkonomiske og miljømæssige hensyn. Den systemansvarlige virksomhed fastsætter endvidere objektive kriterier for beregning af betalingen for reduktion eller afbrydelse efter stk. 5.

Stk. 10. De regler og kriterier, som den systemansvarlige virksomhed fastsætter i medfør af stk. 2 og 9, skal være tilgængelige for brugere og potentielle brugere af det kollektive elforsyningsnet. Reglerne skal anmeldes til økonomi- og erhvervsministeren.

Stk. 11. Klager over de regler og kriterier, som den systemansvarlige virksomhed fastsætter i medfør af stk. 2 og 9, kan indbringes for økonomi- og erhvervsministeren. Ministeren kan give pålæg om ændring af reglerne.«

5. Efter § 27 d indsættes:

»§ 27 e. De systemansvarlige virksomheders omkostninger til opretholdelse af den i § 27 a, stk. 1, nr. 2, nævnte produktionskapacitet i perioden 1. januar 2000 til og med den 31. december

2003 indregnes i virksomhedernes priser med lige store årlige beløb i 10 år i perioden mellem 1. januar 2000 og 31. december 2010.«

6. § 59, stk. 2, ophæves.

7. I § 59 a, stk. 2, ophæves sidste punktum.

8. § 66 affattes således:

»§ 66. VE-fonden overtager efter anmodning fra en vindmøllejer dennes vindmølle og forpligtelsen til betaling af restgælden på lån optaget til finansiering af vindmøllen, hvis

- 1) vindmøllejeren kan dokumentere, at vedkommende ikke vil kunne afvikle restgælden på lån optaget til finansiering af vindmøllen på grund af ændrede pristillæg til vindmølleelektricitet fastsat i medfør af § 59, stk. 1, og
- 2) det pågældende lån til finansiering af vindmøllen er optaget inden den 29. april 1999.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på lån optaget af vindmøllejere, der ejer en del af en vindmølle. Bestemmelserne i stk. 1 finder ikke anvendelse på elværksejede vindmøller.

Stk. 3. Indtil VE-fonden oprettes, varetager økonomi- og erhvervsministeren fondens opgaver i medfør af stk. 1.

Stk. 4. Den systemansvarlige virksomhed kan efter anmodning overtage en vindmølle, som økonomi- og erhvervsministeren har overtaget, imod at betale statens omkostninger og overtage statens forpligtelser vedrørende vindmøllen. Den systemansvarlige virksomhed skal nedtage, drive eller videresælge vindmøllen på de for elforbrugerne gunstigst mulige betingelser.

Stk. 5. Den systemansvarlige virksomhed kan indregne sine nettoomkostninger ved den overtagne vindmølle i virksomhedens priser, jf. § 71. Den systemansvarlige virksomheds indtægter og udgifter vedrørende vindmøllen skal holdes regnskabsmæssigt adskilt fra virksomhedens øvrige opgaver.

Stk. 6. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om overtagelsesordningens omfang og anvendelse, herunder regler om ordningens ophør.«

9. I kapitel 12 ændres overskriften til »Oplysningspligt, kontrol, beredskab«

10. Efter § 85 a indsættes:

»§ 85 b. Virksomheder, som er bevillingspligtige efter §§ 10, 19 eller 27, skal foretage nødvendig planlægning og træffe nødvendige foranstaltninger for at sikre elforsyningen i beredskabssituationer og andre ekstraordinære situationer.

Stk. 2. De systemansvarlige virksomheder skal varetage de overordnede, koordinerende planlægningsmæssige og operative opgaver vedrørende det i stk. 1 nævnte beredskab.

Stk. 3. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om varetagelse af de i stk. 1 og 2 nævnte opgaver.«

§ 2

I lov nr. 449 af 31. maj 2000 om naturgasforsyning, som ændret ved lov nr. 481 af 7. juni 2001, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Miljø- og energiministerens«, »miljø- og energiministerens«, »Miljø- og energiministerens« og »Miljø- og Energiministeriet« til henholdsvis »Økonomi- og erhvervsministerens«, »økonomi- og erhvervsministerens«, »Økonomi- og erhvervsministerens« og »Økonomi- og Erhvervsministeriet«.

2. Efter § 15 indsættes:

»Beredskab

§ 15 a. Selskaber, som har opnået bevilling efter § 10 eller tilladelse efter § 16, skal foretage nødvendig planlægning og træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre naturgasforsyningen i beredskabssituationer og andre ekstraordinære situationer.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om varetagelse af de i stk. 1 nævnte opgaver samt om varetagelse af de overordnede, koordinerende planlægningsmæssige og operative opgaver vedrørende beredskabet.«

§ 3

I lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 772 af 24. juli 2000, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Miljø- og energiministerens«, »miljø- og energiministerens«, »miljø- og energiministerens« og »Miljø- og Energiministeriet« til henholdsvis: »Økonomi- og er-

hvervsministerens«, »økonomi- og erhvervsministerens«, »økonomi- og erhvervsministerens« og »Økonomi- og Erhvervsministeriet«.

2. Efter § 29 indsættes:

»§ 29 a. Virksomheder, som driver anlæg til produktion og fremføring af bygas, skal foretage nødvendig planlægning og træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre bygasforsyningen i beredskabssituationer og andre ekstraordinære situationer.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om varetagelse af de i stk. 1 nævnte opgaver samt om varetagelse af de overordnede, koordinerende planlægningsmæssige og operative opgaver vedrørende beredskabet.«

§ 4

I lov nr. 1175 af 20. december 2000 om pligtige lagre af mineralolie og mineralolieprodukter foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Miljø- og energiministerens« og »miljø- og energiministerens« til henholdsvis »Økonomi- og erhvervsministerens« og »økonomi- og erhvervsministerens«.

2. Efter § 5 indsættes:

»§ 5 a. Virksomheder, som er omfattet af § 3, stk. 1, skal foretage nødvendig planlægning og træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre forsyningen af mineralolie og mineralolieprodukter i beredskabssituationer og andre ekstraordinære situationer.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om varetagelse af de i stk. 1 nævnte opgaver samt om varetagelse af de overordnede, koordinerende planlægningsmæssige og operative opgaver vedrørende beredskabet.«

§ 5

I lov nr. 251 af 6. maj 1993 om elektriske stærkstrømsanlæg og elektrisk materiel, som ændret ved lov nr. 89 af 16. december 1998, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »By- og boligministerens« og »by- og boligministerens« til henholdsvis »Økonomi- og erhvervsministerens« og »økonomi- og erhvervsministerens«.

2. § 21, stk. 2, affattes således:

F. t. l. vedr. elforsyning m.v.

»Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren kan bemyndige statslige og kommunale myndigheder eller efter anmodning bemyndige private foretagender og elforsyningsvirksomheder til at:

- 1) udføre de i kapitel 4 nævnte tilsyns- og kontrolopgaver,
- 2) bistå Elektricitetsrådet med gennemførelse af tilsyn og undersøgelse af stærkstrømsanlæg og
- 3) give rådgivning og information om elsikkerhedsmæssige spørgsmål til elinstallatører og andre elfagfolk.«

3. § 25, stk. 1, affattes således:

»§ 25. Udgifterne til Elektricitetsrådets virksomhed, herunder til udførelse af opgaver som nævnt i § 21, stk. 2, dækkes af afgifter, som opkræves hos de systemansvarlige virksomheder, i det omfang gebyrer og indtægter i øvrigt ikke dækker udgifterne. Afgiftens størrelse fastsættes på de årlige bevillingslove.«

§ 6

Stk. 1. Tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af økonomi- og erhvervsministeren. Ministeren kan fastsætte, at dele af loven træder i kraft før andre dele af loven.

Stk. 2. § 27 e som indsat ved denne lovs § 1, nr. 5, træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Generelt om baggrunden for fremsættelsen af lovforslaget

Regeringen og Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti har som parter i energireformaftalerne indgået en aftale den 20. februar 2002 om blandt andet at gennemføre en ændring af elforsyningsloven. Uddrag af aftalen af 20. februar 2002, for så vidt angår ændringen af elforsyningsloven, er optrykt som bilag 1 til lovforslaget. Lovforslaget indeholder flere elementer, som foruden ændringer af elforsyningsloven involverer visse andre energilove.

I lovforslaget bestemmes, at de systemansvarlige virksomheders udgifter til sikring af mindste produktionskapacitet for en fastsat periode skal indregnes i priserne over en 10-årig periode.

Lovforslaget skal skabe bedre mulighed for, at de systemansvarlige virksomheder kan sikre elforsyningen imod kritiske ubalancer i elsystemet (kritisk eloverløb).

Lovforslaget fastlægger ændrede rammer for den gældende overtagelsesordning for økonomisk nødlidende vindmøller.

Lovforslaget indeholder bestemmelser, som skal sikre, at den bistand omkring elsikkerhed, som netvirksomhederne hidtil har ydet til Elektrizitetsrådet, bliver opretholdt. Disse bestemmelser foreslås optaget i elforsyningsloven og stærkstrømsloven.

Endelig skal lovforslaget sikre det fornødne beredskab i kollektive energiforsyningsvirksomheder og olieselskaber med henblik på krisesituationer. Disse bestemmelser foreslås optaget i elforsyningsloven, naturgasforsyningsloven, varmforsyningsloven og lov om pligtige lagre af mineralolie og mineralolieprodukter.

Lovforslagets bestemmelser om forebyggelse af kritisk eloverløb og overtagelse af nødlidende vindmøller berører enkelte aspekter af indplaceringen af vedvarende energi (VE) i elforsyningen. Der er ikke i nærværende lovforslag optaget bestemmelser i øvrigt

om VE-markedsforholdene, men dette spørgsmål har tæt sammenhæng med elforsyningsloven som helhed. Det er således hensigten med elreformaftalen fra marts 1999, at den hidtidige støtte til VE-elektricitet i form af faste afregningspriser gradvist skal erstattes af et system baseret på omsættelige VE-beviser, som sælges på et VE-bevismarked. I reformaftalen er det forudsat, at markedet for VE-beviser skal fungere fra 1. januar 2003, idet vindmøllerne skal modtage fast afregning til og med 2002 og derpå gradvis i takt med udløbet af overgangsordningerne overgå til VE-bevismarkedet.

Der er udtrykt generel interesse for en udsættelse af VE-bevismarkedet, indtil markedsforholdene er afklaret. Regeringen vil derfor forhandle med partierne bag reformaftalen om en udskydelse af VE-bevismarkedet og etableringen af en finansiel overgangsordning, som tilgodeser behovene for en effektiv prisdannelse og en rimelig finansiering af investeringerne. Det er hensigten, at disse rammer skal fastlægges og gennemføres ved en ændring af elforsyningsloven inden udgangen af 2002, som er det hidtil fastsatte tidspunkt for overgangen til VE-markedsforhold.

2. Eloverløb

2.1. Baggrund og formål

De systemansvarlige virksomheder er ifølge elforsyningsloven ansvarlige for forsyningssikkerheden indenfor det sammenhængende elforsyningssystem. Som et led heri skal de opretholde den tekniske kvalitet og balance i elsystemet, d.v.s. sørge for konstant balance mellem udbud og efterspørgsel af elektricitet. Opgaven skal ses i sammenhæng med, at elektricitet skal forbruges samtidig med, at den produceres. I modsat fald er der risiko for sammenbrud i elforsyningssystemet.

I dag foregår den systemansvarlige virksomheds regulering af balancen i elsystemet i praksis således, at den systemansvarlige virksomhed i planfasen, d.v.s. dagen før driftsdøgnet, offentliggør overføringskapaciteten i transmissionsnettet.

Inden for rammerne af den overføringskapacitet, som er udmeldt, anmelder brugerne af nettet deres planer for elproduktion, elforbrug og elhandel for driftsdøgnet til den systemansvarlige virksomhed. Brugere af nettet er de aktører, som deltager i elmarkedet: Elproducenter, elhandlere og forbrugere, som køber elektricitet direkte. Brugernes indmeldelser er baseret på forventede kommercielle handler i elmarkedet.

Inden driftsdøgnets start skal den systemansvarlige virksomhed godkende planerne. Den systemansvarlige virksomhed kan i forbindelse med godkendelsen stille krav om omlægninger i planerne under hensyn til forsyningssikkerheden, herunder op- og nedreguleringer eller opstart af elproduktionsanlæg. Den systemansvarlige virksomheds reguleringer i planfasen sker mod betaling, med mindre reguleringerne er begrundet i manglende plads i nettet i forhold til den udmeldte overføringskapacitet, eller der er ubalance i den enkelte brugers planlagte elproduktion, forbrug eller handel.

Miljøvenlig elproduktion, som er omfattet af aftagepligt ifølge § 57, stk. 1, nr. 1, i elforsyningsloven (elproduktion fra decentrale, herunder industrielle kraftvarmeværker, vindmøller og andre VE-anlæg og affaldsforbrændingsanlæg), skal ikke anmeldes, og den systemansvarlige virksomhed kan ikke nedregulere denne produktion. Dette skal ses i sammenhæng med, at den systemansvarlige virksomhed skal aftage elektricitet fra disse anlæg på nettet til de i loven fastsatte afregningspriser. Den systemansvarlige virksomhed er tillige balanceansvarlig over for disse anlæg. Den systemansvarlige virksomhed skal i planfasen udarbejde prognose for den forventede aftagepligtige produktion og give denne produktion forrang til nettet fremfor anden elproduktion (prioriteret adgang).

Elektricitet fra VE-anlæg, som omfattes af § 59 a, dvs. VE-anlæg opført efter påbud udstedt i medfør af den tidligere elforsyningslov, er ikke længere omfattet af aftagepligt til bestemte afregningspriser efter § 57, stk. 1, nr. 1, og elektricitet fra disse anlæg sælges på elmarkedet. Den systemansvarlige virksomhed skal imidlertid stadig give elektricitet fra disse anlæg en prioriteret adgang til nettet på lige fod med anden VE-energi.

I selve driftsdøgnet, hvor der kan opstå ubalancer i forhold til den planlagte produktion og forbrug, kan den systemansvarlige virksomhed mod betaling requirere yderligere omlægninger af produktionen i forhold til de godkendte planer med henblik på at opretholde den tekniske kvalitet og balancen i elforsyningsnettet. Også her er den miljøvenlige elproduktion undtaget

fra reguleringen, og den systemansvarlige virksomhed kan således ikke pålægge disse anlæg at regulere deres produktion.

Kun i egentlige nødsituationer, d.v.s. ved overhængende risiko for netsammenbrud, under et sammenbrud, ved en genopbygning af nettet, kan den systemansvarlige virksomhed uden betaling nedregulere al elproduktion, også den aftagepligtige og prioriterede produktion.

De anlæg, som den systemansvarlige virksomhed har mulighed for at regulere med henblik på at opretholde balancen og den tekniske kvalitet i elsystemet, er således med de hidtil gældende regler i praksis kun de centrale kraft- og kraftvarmeværker.

Den øgede udbygning med decentrale kraftvarmeværker, VE-anlæg og affaldsforbrændingsanlæg har imidlertid medført et behov for, at den systemansvarlige virksomhed også får mulighed for at kunne regulere disse anlæg, da den prioriterede og aftagepligtige produktion herfra udgør en stadig større andel af den samlede elproduktion. Samtidig producerer disse anlæg ikke altid elektricitet på de tidspunkter, hvor der er den fornødne efterspørgsel. Decentrale og industrielle kraftvarmeværkers elproduktion er varmebunden, dvs. at den i høj grad er afhængig af varmebehovet, mens produktionen fra vindmøller er afhængig af vindforholdene. Derved øges risikoen for ubalancer i elsystemet. Denne risiko er størst i Jylland og på Fyn, hvor der er flest vindmøller. Den systemansvarlige virksomhed i Jylland og på Fyn har allerede i visse driftssituationer haft vanskeligheder med at sikre den tekniske kvalitet og balance i elsystemet på grund af overproduktion, også kaldet eloverløb. Ved den fortsatte VE-udbygning må dette problem ventes at tage til også i det østlige Danmark.

I langt de fleste situationer er det i dag teknisk muligt at eksportere eloverløbet til udlandet. I nogle tilfælde vil det imidlertid ikke være teknisk muligt at eksportere hele eloverløbet, f.eks. hvis det overstiger overføringskapaciteten på udlandsforbindelserne. Eloverløb, der ikke kan eksporteres, betegnes som »kritisk eloverløb«. Hvis der indtræder kritisk eloverløb, vil elforsyningssystemet bryde sammen. Kritisk eloverløb må derfor ikke forekomme i praksis, og produktionen vil derfor blive reduceret. For at undgå sådanne situationer er der behov for, at den systemansvarlige virksomhed skal kunne regulere de her omhandlede miljøvenlige elproduktionsanlæg i nødvendigt omfang.

En arbejdsgruppe, som blev nedsat af Energistyrelsen med deltagelse af de berørte interesseorganisationer, har i en rapport fra oktober 2001 beskrevet en

række muligheder for en bedre tilpasning af elproduktion og elforbrug. Arbejdsgruppen konkluderede blandt andet, at der til håndtering af det kritiske eloverløb vil være behov for også at kunne nedregulere elektricitet, som er prioriteret og aftagepligtig. Endvidere har arbejdsgruppen peget på en række andre muligheder for at håndtere eloverløbet under den fortsatte udbygning med miljøvenlig elektricitet. Nogle af disse initiativer kan gennemføres inden for den eksisterende lovgivning, mens andre bør gennemføres på sigt og forudsætter ændringer i lovgivningen. Der er tale om en række initiativer, som især skal motivere de decentrale kraftvarmeværker til at mindske varmebindingen ved produktionsomlægning m.v. Som et led i disse initiativer indgår en øget anvendelse af markedsmekanismer.

Under alle omstændigheder kan disse foreslåede aktiviteter ikke udelukke, at der også indtræder kritisk eloverløb i fremtiden. Derfor har arbejdsgruppen anbefalet en justering af elforsyningsloven med henblik på at sikre, at de systemansvarlige virksomheder har tilstrækkelige beføjelser til nedbringelse af det kritiske eloverløb i den daglige drift.

Regeringen er samtidig opmærksom på, at der også med henblik på at billiggøre omkostningerne for forbrugerne er behov for at se på en gennemgribende og ændret regulering af den her omhandlede miljøvenlige elproduktion og dennes fremtidige placering i det liberaliserede elmarked. Regeringen påtænker at iværksætte et arbejde med henblik på en yderligere liberalisering af elmarkedet og en forenkling af gældende regler på elområdet. Heri vil indgå spørgsmålet om de fremtidige rammer for den miljøvenlige elproduktion.

2.2. Lovforslagets indhold

Elforsyningslovens § 27 c om balancering af elforsyningssystemet foreslås ændret, således at de systemansvarlige virksomheder får mere effektive beføjelser til at forebygge kritisk eloverløb. Samtidig skal bestemmelserne sikre, at anlæg, som skal reguleres, udvælges efter objektive kriterier under hensyn til miljø og samfundsøkonomi.

Lovforslaget giver den systemansvarlige virksomhed mulighed for i planfasen eller i driftsdøgnet at nedregulere eller afbryde miljøvenlig elproduktion for at modvirke en forudsigelig risiko for kritisk eloverløb. Dette er en udvidelse i forhold til de nuværende forhold, hvor miljøvenlig elproduktion kun kan nedreguleres eller afbrydes i egentlige nødsituationer. Miljøvenlig elproduktion omfatter elproduktion fra decentrale og industrielle kraftvarmeværker, VE-anlæg og affaldsforbrændingsanlæg.

Samtidig præciseres det i lovforslaget, at den miljøvenlige elproduktion skal have en prioriteret adgang til nettet, således at den først reguleres eller afbrydes, hvis reguleringen af andre elproduktionsanlæg ikke er tilstrækkelig til at løse systemansvarets balanceringsopgaver. Denne prioriterede stilling skal gælde både for anlæg, som omfattes af aftagepligt efter de faste afregningsordninger efter lovens § 57, stk. 1, nr. 1, og for VE-anlæg, som ikke omfattes af en sådan forpligtelse.

Det foreslås videre, at den systemansvarlige virksomhed skal udarbejde og anvende objektive kriterier for afbrydelser og omlægninger i forbindelse med håndteringen af kritisk eloverløb. Kriterierne skal fastsættes således, at de samfundsøkonomisk og miljømæssigt mest fordelagtige anlæg så vidt muligt tilgodeses.

Ved prioriteringen mellem de forskellige kategorier af miljøvenlige anlæg indbyrdes vil der blive lagt vægt på de forskellige anlægskategoriers økonomiske- og miljømæssige forhold m.v. ud fra generelle, objektive kriterier, således at der kan opstilles en rangorden af anlæg eller anlægskategorier. Almindeligvis vil vindmøller således være de sidste anlæg, der standses.

Den systemansvarlige virksomhed skal give betaling for påførte omkostninger i forbindelse med omlægninger efter hidtidige principper. Der vil således blive givet betaling for omlægninger i driftsdøgnet som hidtil. Hvad angår omlægninger i planfasen, vil miljøvenlige anlæg, som er omfattet af aftagepligt til fastsatte afregningspriser efter 57, stk. 1, nr. 1, få betaling for afbrydelse eller reduktion af deres elproduktion. Det skal ses på baggrund af, at den systemansvarlige virksomhed skal varetage afsætningen og balanceringsansvaret for disse anlæg, og at anlægsejerne således ikke skal indsende planer for deres produktion i planfasen. Andre miljøvenlige anlæg, som er prioriterede, men ikke omfattes af aftagepligt, vil ligesom de ikke prioriterede elproduktionsanlæg få betaling, medmindre omlægningen er begrundet i manglende plads i nettet, eller der er ubalance i den enkelte brugers planlagte elproduktion, forbrug eller handel. Disse anlæg er forpligtet til at indsende en plan for deres elproduktion til den systemansvarlige virksomhed.

Ved omlægninger i særlige nødsituationer (overhængende risiko for netsammenbrud, under netsammenbrud samt ved genopbygning af nettet) ydes der som hidtil ikke betaling til producenterne.

Det forventes, at omkostningerne for de systemansvarlige virksomheder og dermed for elforbrugerne vil være meget begrænsede, og at de foreslåede bestemmelser antagelig ikke vil føre til væsentlige eks-

tra omkostninger i forhold til den nuværende ordning. I praksis vil kritisk eloverløb forekomme sjældent og være kortvarig, og det må forventes, at de her omhandlede anlæg vil blive afbrudt forholdsvis sent i processen.

3. Indregning af kapacitetsomkostninger

Med lov nr. 1177 af 20. december 2000 om ændring af lov om elforsyning, som blandt andet var en udmøntning af den politiske tillægsaftale af 17. november 1999 om vilkår for kraftværkernes overgang til konkurrence (»kraftværksforliget«), blev det tydeliggjort, at de systemansvarlige virksomheder er ansvarlige for forsyningssikkerheden. Det betyder blandt andet, at de systemansvarlige virksomheder skal sikre tilstedeværelsen af en tilstrækkelig produktionskapacitet i det sammenhængende elforsyningssystem. Med forliget blev det aftalt, at kraftværkerne i en 4 års periode skulle modtage betaling for at stille denne nødvendige mindste kapacitet til rådighed.

Det blev i bemærkningerne til lovforslaget til ovennævnte lov (lovforslag nr. L 74. FT 2000, A 2026) forudsat, at den systemansvarlige virksomhed indgik alle nødvendige aftaler med tilhørende betalinger til sikring af den nødvendige kapacitet, og at aftalerne holdt sig inden for de rammer, som var aftalt i kraftværksaftalen, således at det blev sikret, at aftalerne om mindste produktionskapacitet ikke udløste nye udgifter for elforbrugerne. Det blev derfor også i bemærkningerne vedrørende de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet forudsat, at den systemansvarlige virksomhed skulle lånefinansiere betalingen for at minimere den umiddelbare påvirkning af forbrugerpriserne.

De systemansvarlige virksomheder Eltra og Elkraft System har efterfølgende som forudsat indgået aftaler med henholdsvis Elsam og Energi E2 om køb af mindste produktionskapacitet i perioden 2000-2003. Energitilsynet har på et møde den 26. november 2001 godkendt, at omkostningerne i forbindelse med aftalerne må anses for nødvendige omkostninger i medfør af elforsyningslovens § 69, stk. 1, og som følge heraf kan indregnes i priserne, jfr. § 71, stk. 1.

Energitilsynet har imidlertid afvist, at den samlede betaling til opretholdelse af mindste produktionskapaciteten indregnes i tarifferne over en periode på 10 år. I begrundelsen for afgørelsen hedder det herom, at Energitilsynet finder, at udgangspunktet for behandling af spørgsmålet om prisindregning må være, at når der er tale om nødvendige omkostninger i lovens forstand, skal betalingen indregnes i tarifferne i takt med, at ydelserne forfalder.

Energitilsynet har således ikke fundet, at der var fornøden lovhjemmel til at godkende indregning af tarifferne over en periode på 10 år.

For at minimere den umiddelbare påvirkning af forbrugerpriserne, som det var forudsat i bemærkningerne til lov nr. 1277 af 20. december 2000, er der behov for en ændring af loven. Det foreslås derfor præciseret i elforsyningsloven, at de systemansvarlige virksomheders omkostninger til opretholdelse af mindste produktionskapacitet i perioden 1. januar 2000 til og med den 31. december 2003 skal opkræves over elpriserne over en 10-årig periode med lige store årlige beløb.

4. Overtagelse af nødlidende vindmøller

Ifølge elforsyningslovens § 66 har vindmølleejere krav på, at VE-fonden overtager restgælden vedrørende en eksisterende vindmølle, hvis ejeren ikke kan afvikle restgælden på lån til finansiering af møllen på grund af ændrede pristillæg fastsat i medfør af lovens § 59, stk. 1.

VE-fonden, som er en statslig fond, er endnu ikke oprettet, og indtil dens oprettelse påhviler forpligtelsen staten. Det må anses for uhensigtsmæssigt, at staten står med ejerskabet til eventuelle overtagne vindmøller. Der foreslås derfor indført en overgangsordning, hvorefter økonomi- og erhvervsministeren kan indgå aftale med de systemansvarlige virksomheder om, at disse overtager eventuelle nødlidende vindmøller, som staten i første omgang har overtaget. De systemansvarlige virksomheder skal kunne indregne nødvendige omkostninger herved i priserne. Det er hensigten, at de systemansvarlige virksomheder skal afvikle deres ejerskab af de overtagne vindmøller, eventuelt efter at have drevet dem i en periode med henblik på fordelagtigt videre salg. Lovforslaget indeholder samtidig bestemmelser, der skal minimere omkostningerne for de systemansvarlige virksomheder og dermed for elforbrugerne som følge af en overtagelse.

Økonomi- og erhvervsministeren kan bestemme, hvornår overtagelsesordningen skal ophøre. Ordningen er betinget af, at vindmøllen bliver nødlidende på grund af ændrede pristillæg fastsat i medfør af § 59, stk. 1. Ingen vindmøller er endnu blevet overtaget i medfør af § 66, og der er indtil nu kun modtaget enkelte anmodninger om overtagelse, som er under behandling. Det vurderes, at bestemmelserne i praksis kun vil finde anvendelse i meget få tilfælde.

5. Elsikkerhed

Netvirksomhederne udfører i dag forskellige elsikkerhedsmæssige opgaver. Således udfører netvirk-

somhederne en stikprøvevis anlægskontrol af 10 % af nye elinstallationer i henhold til kontrakt med Elektricitetsrådet. Denne opgave hviler på bestemmelser i stærkstrømsloven (lov nr. 251 af 6. maj 1993 om elektriske stærkstrømsanlæg og elektrisk materiel, som ændret ved lov nr. 898 af 16. december 1998). Derudover udfører netvirksomhederne også andre opgaver: Rådgivning og information til forbrugerne om elsikkerheden, information til elinstallatører og andre elfagfolk om elsikkerhedsmæssige forhold (især besvarelse af forespørgsler vedrørende de tekniske bestemmelser i stærkstrømsbekendtgørelsen) og bistand til Elektricitetsrådet til dets gennemførelse af tilsyn og undersøgelse af stærkstrømsanlæg i medfør af stærkstrømsloven.

Ved elreformen er det i 1999 blevet præciseret i elforsyningsloven, hvilke opgaver netvirksomhederne skal udføre som offentlige forpligtelser. Det blev bl.a. præciseret, at netvirksomhederne i medfør af § 22, stk. 1, nr. 7, skal give rådgivning til forbrugerne om elsikkerhedsmæssige spørgsmål.

Samtidig er netvirksomhederne blevet underlagt en indtægtsrammeregulering. Som udgangspunkt er virksomhedernes driftsomkostninger blevet omfattet af et effektivitetskrav, idet omkostningerne gradvist skal reduceres inden for nærmere fastsatte rammer. Netvirksomhederne har dog fået mulighed for at indregne visse omkostninger til gennemførelse af pålagte offentlige forpligtelser med de faktisk afholdte nødvendige omkostninger. Netvirksomhederne kan indregne deres nødvendige omkostninger til rådgivningen over for forbrugerne i medfør af § 22, stk. 1, nr. 7, uden reduktion.

Netvirksomhedernes øvrige hidtidige opgaver vedrørende elsikkerhed (information og rådgivning til elinstallatører og andre elfagfolk, bistand til Elektricitetsrådets tilsyn og undersøgelser) blev ikke nævnt i elforsyningsloven, men er hidtil blevet videreført af netvirksomhederne. Det må imidlertid forudses, at udførelsen af disse andre elsikkerhedsmæssige opgaver vil kunne blive reduceret og eventuelt helt bortfalde som følge af indtægtsrammereguleringen.

For at fastholde netvirksomhedernes elsikkerhedsaktiviteter på et sagligt velbegrundet niveau foreslås det derfor præciseret i elforsyningsloven, at netvirksomhederne foruden aktiviteterne over for forbrugerne også skal give rådgivning og information om sikkerhedsmæssige spørgsmål til elinstallatører og andre elfagfolk, og at netvirksomhederne skal bistå Elektricitetsrådet med tilsyn og undersøgelser af stærkstrømsanlæg. Omkostningerne for netvirksomhederne

forventes ikke forøget i forhold til det oprindelige niveau.

Konsekvensen af lovændringen vil herefter være, at netvirksomhederne kan indregne nødvendige omkostninger til disse aktiviteter i deres priser over for forbrugerne.

De foreslåede ændringer af elforsyningsloven vil være en foreløbig løsning, idet en mere langsigtet løsning forudsætter, at der er mulighed for en samlet udlicitering af opgaver og dermed en ændret finansiering af ordningen.

Baggrunden er, at en udlicitering af opgaver kan vise sig hensigtsmæssig som følge af bl.a. strukturaendringer i elselskabernes organisering. Allerede i dag er der nogle netvirksomheder, der ikke har tilstrækkelig viden og teknisk kapacitet til at udføre det tilsyn, som de er pålagt i medfør af stærkstrømsloven (det såkaldte 10 % tilsyn). Desuden vil der opstå interessekonflikter, efterhånden som elselskabernes i stigende omfang går ind på at drive elinstallatørvirksomhed. Begge disse tendenser ventes at tage til. Derved vil det på sigt formentlig blive nødvendigt at inddrage andre end netvirksomhederne særligt i tilsynsopgaven og information og rådgivning til elinstallatører og andre elfagfolk. En udlicitering vil også medføre en betydelig bedre mulighed for at sikre, at opgaverne udføres bedst og billigst muligt, og at der bliver en fri konkurrence på området. Endvidere er der en naturlig sammenhæng mellem informations- og rådgivningsopgaver og den praktiske gennemførelse af tilsynsopgaverne, som gør det naturligt at udbyde dem samlet.

Lovforslaget indeholder derfor en ændring af stærkstrømsloven, hvorved der skabes de nødvendige hjemler til, at Elektricitetsrådet på sigt kan foretage udlicitering af visse af elsikkerhedsopgaverne. Omkostningerne ved de udbudte opgaver dækkes ved afgifter opkrævet af de systemansvarlige virksomheder, jf. bemærkningerne til § 5, nr. 3.

Bestemmelser om disse forhold indgik sammen med andre elementer i et forslag til lov om ændring af stærkstrømsloven, som skulle fremsættes af by- og boligministeren i november 2001, men som bortfaldt ved udskrivelsen af folketingsvalget. Under hensyn til, at bestemmelserne har en sammenhæng med offentlige forpligtelser, som påhviler netvirksomhederne, er det fundet hensigtsmæssigt at medtage bestemmelserne i nærværende lovforslag.

6. Beredskab

Energivirksomheders arbejde med beredskab er i øjeblikket reguleret ved pålæg i henhold til beredskabslovens § 28, stk. 1. Det anses dog for mere hen-

sigtsmæssigt, at denne regulering foretages som en del af den pågældende sektorlovgivning. Der foreslås derfor indsat bestemmelser om beredskab i lovene om el-, naturgas- og varmforsyning samt lov om pligtige lagre for mineralolie og mineralolieprodukter. Dette beredskab skal omfatte det civile beredskab efter beredskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 912 af 2. oktober 2000, der især er rettet mod krise- og krigssituationer, samt katastrofer og andre ekstraordinære situationer i fredstid.

Baggrunden herfor er, at de enkelte ministre efter beredskabsloven inden for hver deres område skal planlægge og træffe foranstaltninger til udførelse af opgaver vedrørende det civile beredskab, dvs. med henblik på under krise eller krig at videreføre samfundets funktioner samt yde støtte til landets forsvar.

Hensigten med de foreslåede bestemmelser er, at de skal erstatte de nuværende pålæg, således at de pågældende virksomheder som led i sektorlovgivningen skal etablere det fornødne beredskab som en normal og integreret del af deres virksomhed. Omkostningerne ved beredskabet afholdes af den enkelte virksomhed.

Hensigten er endvidere at give hjemmel til at fastsætte mere detaljerede regler om beredskabet. En sådan regulering kan f.eks. tænkes foretaget på følgende områder:

- a) kortlægning og vurdering af risici i forbindelse med beredskabssituationer og andre ekstraordinære situationer med henblik på at vurdere behovet for indsats for at imødegå disse risici, f.eks. ved gennemførelse af risiko- og sårbarhedsanalyser,
- b) forebyggende foranstaltninger f.eks. for at reducere risikoen for, at beredskabssituationer og andre ekstraordinære situationer indtræffer eller for at give øget robusthed over for sådanne situationer,
- c) konsekvensreducerende foranstaltninger i tilfælde af, at beredskabssituationer og andre ekstraordinære situationer indtræffer,
- d) genopretningsforanstaltninger efter skader som følge af beredskabssituationer og
- e) løbende vedligeholdelse af beredskabet bl.a. ved øvelser og anden kompetenceudvikling.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for staten, amtskommuner og kommuner

7.1. Administrative konsekvenser

Lovforslaget forventes ikke at have *administrative konsekvenser* for staten, amtskommuner og kommuner. Eventuelle forøgede administrative opgaver i

Økonomi- og Erhvervsministeriet i forbindelse med bestemmelserne forventes varetaget inden for de bestående rammer.

7.2. Økonomiske konsekvenser

Bestemmelserne om *eloverløb*: Den systemansvarlige virksomhed får med lovforslaget beføjelser til at reducere eller afbryde levering af elektricitet til elforsyningsnettet fra decentrale kraftvarmeproduktionsanlæg, vindmøller m.v., hvis det er påkrævet for at undgå kritisk eloverløb. De systemansvarlige virksomheders betaling til producenter for reduktion eller afbrydelse af elleveringen indregnes i forbrugerprisen for elektricitet. Betalingen til producenterne efter den foreslåede ordning forventes kun at føre til ubetydelige ekstra omkostninger i forhold til den nuværende ordning. Den foreslåede ordning vil mindske risikoen for omkostninger i forbindelse med sammenbrud i nettet.

Bestemmelsen om *indregning af kapacitetsomkostninger*: Da formålet med bestemmelsen er at minimere den umiddelbare påvirkning af forbrugerpriserne af de systemansvarlige virksomheders omkostninger til sikring af mindste produktionskapacitet, har lovforslaget positive økonomiske konsekvenser for stat, amter og kommuner som elforbrugere.

Bestemmelserne om *overtagelse af nødlidende vindmøller* forventes samlet set ikke at have negative økonomiske konsekvenser for stat, amter og kommuner.

Efter de gældende bestemmelser har ejere af nødlidende vindmøller et retskrav på statslig overtagelse, idet VE-fonden ikke er blevet oprettet. Lovforslaget giver mulighed for, at de systemansvarlige virksomheder efter aftale med økonomi- og erhvervsministeren kan overtage nødlidende vindmøller, som staten har overtaget. I det omfang dette sker, vil statslige udgifter til overtagelsen blive nedbragt. Staten har endnu ikke overtaget nogen vindmølle efter disse bestemmelser, og overtagelsesordningen forventes at få meget begrænset anvendelse.

Bestemmelserne om *elsikkerhed og beredskab* vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for staten, amtskommuner og kommuner.

8. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

8.1. Administrative konsekvenser

Lovforslagets bestemmelser om *overtagelse af nødlidende vindmøller* på grund af ændrede pristillæg efter § 59, stk. 1, ventes at indebære meget beskedne

administrative opgaver for de systemansvarlige virksomheder.

Lovforslaget vurderes at ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet i øvrigt.

8.2. Økonomiske konsekvenser

Erhvervsvirksomhedernes forbrugerpriser for elektricitet vil blive påvirket af lovforslagets bestemmelser om *eloverløb*, *indregning af kapacitetsomkostninger* og *overtagelse af nødlidende vindmøller* i samme omfang, som forbrugerpriserne for staten, amtskommunerne og kommunerne bliver påvirket. Der henvises til afsn. 7 ovenfor.

Lovforslagets bestemmelser om *elsikkerhed* og *beredskab* forventes ikke at indebære merudgifter for erhvervslivet. Der er tale om en lovfæstelse af igangværende aktiviteter.

9. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslagets bestemmelser om *eloverløb* vurderes at have miljømæssige konsekvenser, idet miljøbelastningen fra kraftvarmeproduktionsanlæg vil blive formindsket, i det omfang elproduktionen på disse anlæg bliver nedreguleret eller afbrudt som følge af produktionsomlægninger.

Lovforslagets bestemmelser om *indregning af kapacitetsomkostninger*, *elsikkerhed*, *overtagelse af nødlidende vindmøller* og *beredskab* vurderes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

10. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det vurderes, at lovforslagets bestemmelser om *eloverløb* har positive samfundsøkonomiske konsekvenser i og med, at bestemmelserne giver bedre mulighed for at forebygge kritisk *eloverløb* med deraf følgende nedbrud i elforsyningsnettet, inden der foreligger en egentlig nødsituation. Fordelen lader sig imidlertid ikke umiddelbart opgøre.

Lovforslagets bestemmelser om *indregning af kapacitetsomkostninger* vurderes ikke at have nævneværdige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Det vurderes, at forslaget bestemmelser om *overtagelse af nødlidende vindmøller*, *elsikkerhed* og *beredskab* ikke umiddelbart har samfundsøkonomiske konsekvenser.

11. Forholdet til EU-retten

Forslagets bestemmelser vurderes ikke at have EU-retlige konsekvenser.

12. Høring

Lovforslaget er den 13. februar 2002 sendt i høring til nedennævnte myndigheder og organisationer: Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Amtsrådsforeningen, Justitsministeriet, Miljøministeriet, Finansministeriet, Dansk Energi, Elfor, Dansk Industri, Danmarks Vindmølleforening, Energi E2 A/S, Elsam A/S, Eltra, Elkraft System, Danske Fjernvarmeværkers Forening, Foreningen danske Kraftvarmeværker, Energitilsynet, Forbrugerrådet, Foreningen for Slutforbrugere af Energi, Landbrugsrådet, De danske Landboforeninger, Organisationen for Vedvarende Energi, Vindmøllefabrikantforeningen, Vindmølleindustrien, Håndværksrådet, Indukraft, Elektricitetsrådet, Naturgassel-skabernes Beredskabsudvalg, Foreningen Danske Olieberedskabslagre, Olieselskabernes Fællesrepræsentation, Indenrigsministeriet, Beredskabsstyrelsen, Forsvarsministeriet. Energistyrelsen har modtaget henvendelser om lovforslaget fra Affaldsteknisk Samarbejde, Renosam og ELFO (Tekniq).

13. Fokuspanel

I samråd med Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Administrative Lettelser er det vurderet, at det vil være unødigt byrdefuldt for virksomhederne at deltage i en panelundersøgelse. Dette skyldes, at ændringen af lov om elforsyning m.m. ikke bør have væsentlige administrative konsekvenser for erhvervslivet som helhed, fordi elementerne om indregning af omkostninger, kritiske *eloverløb* og *overtagelse af nødlidende vindmøller* kun omfatter 2 systemansvarlige virksomheder. Dertil kommer, at elementet om *elsikkerhed* udelukkende er en stadfæstelse af gældende praksis.

I forbindelse med kravene til beredskab foreligger der ikke umiddelbart krav om nye administrative opgaver for de omfattede virksomheder. Dog vil de efterfølgende bekendtgørelser blive vurderet i forhold til en forelæggelse for et test- eller fokuspanel. Dette vil ske i samråd med Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Administrative Lettelser.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Indregning af kapacitetsomkostninger over 10 år ventes at føre til lavere forbrugerpriser	-
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	-	Beskedne administrative opgaver for de systemansvarlige virksomheder ved overtagelse af nødlidende vindmøller
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ændret indregning af kapacitetsomkostninger over 10 år ventes at føre til lavere forbrugerpriser	-
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	-	-
Miljømæssige konsekvenser	Reduktion af emissioner p.g.a. nedregulering af elproduktion fra kraftvarmeværker	-
Samfundsøkonomiske konsekvenser	Forbedrede muligheder for at forebygge kritisk eloverløb	-
Forholdet til EF-retten	Lovforslaget ventes ikke at have EU-retlige konsekvenser.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ændringen er en konsekvens af, at energiområdet er overført fra miljø- og energiministeren til økonomi- og erhvervsministeren ved regeringsdannelsen i november 2001.

Til nr. 2 (§ 22, stk. 1, nr. 7)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 3.

Til nr. 3 (§ 22, stk. 1, nr. 8)

Ved den foreslåede § 22, stk. 1, nr. 8, pålægges netvirksomhederne at give rådgivning og information om elsikkerhedsmæssige spørgsmål til forbrugerne, elinstallatører og andre elfagfolk. Endvidere pålægges

netvirksomhederne at bistå Elektricetsrådet med gennemførelse af tilsyn og undersøgelse af stærkstrømsanlæg. Hidtil har netvirksomhederne i medfør af § 22, stk. 1, nr. 7, alene været pålagt at give rådgivning om elsikkerhedsmæssige spørgsmål til forbrugerne.

Aktiviteterne over for forbrugerne vil typisk være informationskampagner, skoleundervisning og individuel vejledning. Information og rådgivning til elinstallatører og andre elfagfolk vil bl.a. være besvarelse af forespørgsler vedrørende de tekniske bestemmelser i stærkstrømsbekendtgørelsen. Netvirksomhedernes bistand til Elektricetsrådet foregår i forbindelse med, at Elektricetsrådet foretager tilsyn og undersøgelse af stærkstrømsanlæg i pågældende netvirksomheds forsyningsområde.

I medfør af § 22, stk. 4, kan økonomi- og erhvervsministeren fastsætte regler om gennemførelsen af bestemmelserne, herunder regler om afgrænsning af op-

gaverne. Der vil bl.a. kunne fastsættes regler om rådgivnings- og informationsaktiviteternes indhold, målgrupper og hyppighed og om Elektricitetsrådets adgang til at rekvirere bistand fra netvirksomhederne til tilsynsopgaverne.

Netvirksomhederne har mulighed for at indregne omkostninger til visse lovpålagte offentlige forpligtelser i deres priser over for forbrugerne med de faktisk afholdte nødvendige omkostninger. Som nævnt i afsn. 5 i almindelige bemærkninger er det hensigten, at visse elsikkerhedsopgaver på sigt skal kunne udliciteres. I det omfang det sker, forudsættes det, at netvirksomhederne ophører med at udføre pågældende aktivitet som en del af deres pålagte opgaver.

Administrationen af bestemmelserne ventes henlagt til Elektricitetsrådet.

Til nr. 4 (§ 27 c)

Den nugældende § 27 c omhandler de procedurer, der gælder for aktørerne i elmarkedet umiddelbart inden og i selve driftsdøgnet, herunder hvilken betaling den systemansvarlige virksomhed skal yde, når der opkræves omlægninger i aktørernes planlagte og godkendte transaktioner. § 27 c foreslås ændret således, at det bliver muligt for den systemansvarlige virksomhed også at nedregulere eller afbryde miljøvenlige produktionsanlæg (decentrale og industrielle kraftvarmeproduktionsanlæg VE-anlæg og affaldsforbrændingsanlæg), idet der indsættes nye stk. 5 og 9. Samtidig er der foretaget en række ændringer og redigeringer i de hidtidige stk. 2-4 og 7-8, mens de hidtidige stk. 1, 5 og 6 ikke er ændrede. For en samlet beskrivelse af det nuværende system henvises i øvrigt til afsn. 2 b i de almindelige bemærkninger.

Stk. 1 er uændret. Det fremgår af bestemmelsen, at den systemansvarlige virksomhed for det følgende driftsdøgn skal offentliggøre oplysninger om overføringskapaciteten i transmissionsnettet. Brugere af nettet kan herefter indrette deres kommercielle dispositioner inden for disse rammer.

I stk. 2 er første sætning uændret. Det fremgår heraf, at brugere af elforsyningsnettet skal anmelde planer for elproduktion, elforbrug og elhandel for det følgende driftsdøgn til den systemansvarlige virksomhed. Brugere omfatter aktørerne på elmarkedet (elproducenter, elhandlere og forbrugere, som køber elektricitet direkte). Det præciseres i 2. sætning, hvad der hidtil har været gældende i praksis, at der ikke er anmeldelsespligt for elproduktion, som omfattes af aftagepligt til faste afregningspriser i henhold til § 57, stk. 1, nr. 1 (elektricitet fra decentrale, herunder industrielle, kraftvarmeproduktionsanlæg og elproduktionsanlæg, der producerer VE-elektricitet eller anvender affald

som brændsel). Det skal ses i sammenhæng med, at de ikke deltager i elmarkedet, og at den systemansvarlige virksomhed varetager balanceringen og opstiller prognoser for disse anlæg.

I stk. 3, som bortset fra redaktionelle præciseringer svarer til gældende stk. 3, bestemmes, at aktørernes indmeldte planer skal godkendes af den systemansvarlige virksomhed inden starten af det følgende driftsdøgn. Den systemansvarlige virksomhed kan i forbindelse med godkendelsen kræve omlægninger i de anmeldte planer af hensyn til forsyningssikkerheden. Det skal ses i sammenhæng med, at den systemansvarlige virksomhed skal opretholde den tekniske kvalitet og balance inden for det sammenhængende elforsyningssystem, jf. § 27 a, stk. 1, nr. 1. Omlægninger sker typisk ved, at den systemansvarlige virksomhed beordrer op- og nedreguleringer i produktionsomfanget, herunder eventuelt afbrydelse af produktionsanlæg, eller opstart af produktionsanlæg. Der kan i den forbindelse også ske reduktion eller afbrydelse af produktionen fra miljøvenlige produktionsanlæg i medfør af bestemmelserne i stk. 5.

Stk. 4 giver den systemansvarlige virksomhed mulighed for at påbyde elproduktionsvirksomheder at ændre produktionsomfang eller igangsætte produktion, efter at planerne er godkendt. Betingelsen er som i stk. 3, at omlægningen er nødvendig af hensyn til forsyningssikkerheden. Det er præciseret i forhold til den hidtidige formulering, at der er tale om reguleringer efter planfasen. Også i denne fase kan der ske reduktion eller afbrydelse af produktionen fra miljøvenlige produktionsanlæg i medfør af bestemmelserne i stk. 5. Andet punktum i gældende stk. 4 om betaling er flyttet til stk. 6.

Stk. 5 er ny. Bestemmelsen præciserer den prioritering eller fortrinsret til at levere til elforsyningsnettet, som tilkommer elproduktion fra decentrale og industrielle kraftvarmeproduktionsanlæg og elproduktionsanlæg, der producerer VE-elektricitet eller anvender affald som brændsel. Bestemmelsen gælder både for anlæg, som omfattes af bestemmelserne i § 57, stk. 1, nr. 1, om aftagepligt til fastsatte afregningspriser, og for VE-anlæg, som ikke omfattes af denne forpligtelse, jf. § 59 a om VE-anlæg, som er opført efter påbud i medfør af den tidligere elforsyningslov.

Ifølge bestemmelsen kan den systemansvarlige virksomhed, når virksomheden foretager omlægninger som nævnt i stk. 3 og 4, kun under nærmere angivne forudsætninger afbryde eller reducere elproduktion fra de her omhandlede prioriterede anlæg. Det er således en betingelse for at reducere eller afbryde den prioriterede elproduktion, at en reduktion af elprodukti-

on fra andre anlæg (d.v.s. centrale kraft- og kraftvarmeanlæg) ikke er tilstrækkelig til at opretholde den tekniske kvalitet og balance i det sammenhængende elforsyningssystem. Bestemmelsen gælder ved omlægninger såvel i planfasen, jf. stk. 3, som i driftsdøgnet, jf. stk. 4. Den systemansvarlige virksomhed skal således i første omgang udnytte reguleringsmulighederne på de centrale produktionsanlæg. Det må antages, at der i praksis kun vil være behov for reduktion eller afbrydelse af de prioriterede anlæg ved udsigt til kritisk eloverløb. Om betaling henvises til bemærkningerne til stk. 6.

Det er ikke hensigten, at den systemansvarlige skal kunne påbyde de prioriterede anlæg at øge deres produktion, så at de dermed kan indgå i den systemansvarlige virksomheds almindelige balancehåndtering, således som den systemansvarlige virksomhed kan gøre for de øvrige anlægs vedkommende.

Stk. 6 fastlægger betalingen for den systemansvarlige virksomheds foretagne omlægninger i elsystemet. Bestemmelserne er i princippet uændrede i forhold til tidligere. Det er præciseret, at bestemmelserne gælder omlægninger som nævnt i stk. 3-5.

Udgangspunktet er, at den systemansvarlige virksomhed skal yde betaling, hvis virksomheden forlanger omlægninger som nævnt i stk. 3-5, dvs. både ved omlægninger i planfasen og i driftsdøgnet, herunder også ved reduktion eller afbrydelse af prioriterede anlæg. Under visse betingelser skal den systemansvarlige virksomhed dog ikke yde betaling, hvis virksomheden forlanger omlægninger i forhold til de anmeldte planer som nævnt i stk. 3, inden disse planer er godkendt, dvs. i planfasen. Betingelserne er, at omlægningerne skal være nødvendige for ikke at overskride den af den systemansvarlige virksomhed offentliggjorte overføringskapacitet i elforsyningsnettet eller for at bringe balance i brugernes indmeldte og planlagte elproduktion, elforbrug og elhandel. Endvidere gives der ikke betaling i nødsituationer som nævnt i stk. 7.

Bestemmelserne om betaling i stk. 6 gælder som udgangspunkt for de prioriterede anlæg som nævnt i stk. 5 på linie med andre anlæg. Dog kan den systemansvarlige virksomhed ikke kræve omlægning uden betaling i planfasen, for så vidt angår prioriterede anlæg, som omfattes af § 57, stk. 1, nr. 1, om aftagepligt til fastsatte afregningspriser. Det følger af, at ejerne af disse anlæg ikke skal indgive planer for deres produktion, jf. bemærkningerne til stk. 2.

Princippet om betaling fra den systemansvarlige virksomhed for omlægninger er uændret i forhold til de hidtidige regler i § 27 c og hidtidig praksis.

Betalingen til elproducenten for opregulering af produktionsomfang og igangsættelse af ny produktion vil være en kompensation for meromkostninger, som påføres af den systemansvarlige virksomhed ved omlægningen. Betalingen til elproducenten fastsættes som udgangspunkt som markedsprisen for regulerkraft, d.v.s. elektricitet, som den systemansvarlige virksomhed via markedet i almindelighed har mulighed for at indkøbe med kort varsel for at opretholde balancen i elforsyningssystemet. Hvis der ikke i en konkret driftstime foreligger en markedspris for regulerkraft, og den berørte elproducents omkostninger afviger væsentligt fra markedsprisen, fastsættes prisen ved aftale mellem den systemansvarlige virksomhed og elproducenten.

Betalingen for nedreguleringer eller afbrydelser vil være en kompensation for tabt nettoindtjening som følge af omlægningen. Størrelsen af elproducentens nettotab vil bero på de konkrete forhold, men størrelsen vil som udgangspunkt være beskeden. Ved aftale om levering vil køberen i denne situation fortsat blive forsynet med elektricitet gennem elforsyningssystemet. Dog fastsættes betalingen for nedregulering eller afbrydelse af elproduktion fra decentrale og industrielle kraftvarmeværker, VE-anlæg og affaldsforbrændingsanlæg således, at den i videst mulig omfang modsvarer elproducentens mistede dækningsbidrag. Det skal ses i sammenhæng med, at elektriciteten fra disse anlæg ikke sælges på markedsvilkår, men modtager en fast afregningspris eller pristillæg.

Stk. 7 om omlægninger uden betaling i særligt angivne nødstilfælde er uændret (tidligere stk. 6). Bestemmelsen omfatter alle anlæg, herunder de prioriterede og aftagepligtige.

I *stk. 9*, der er ny, fastsættes, at omlægninger af anlæg som nævnt i stk. 3-5 skal ske efter objektive kriterier, som fastsættes af den systemansvarlige virksomhed på grundlag af samfundsøkonomiske og miljømæssige hensyn. Kriterierne skal afspejle de forskellige samfundsøkonomiske og miljømæssige forhold ved de enkelte produktionsanlæg. Det må forventes, at centrale kondenskraftværker reguleres før de centrale kraftvarmeværker, men dette vil bero på en nærmere vurdering.

Også mellem de miljøvenlige anlæg skal der foretages en prioritering inddelt i praktisk anvendelige kategorier, således at der kan opstilles en rangfølge under hensyn til forskellige forhold, herunder også økonomiske og driftsmæssige. Der skal således blandt andet kunne tages hensyn til følgevirkninger af en nedregulering af kraftvarmeanlæg, herunder risikoen for produktionstab ved nedregulering af elproduktion i indu-

strielle kraftvarmeanlæg. Vindmøller vil almindeligvis være de sidste anlæg, som afbrydes.

Der vil kunne fastsættes særlige force majeure-klausuler i kriterierne for at tage højde for, at tekniske forhold i særlige situationer kan kræve en anden prioritering. Kriterierne finder ikke anvendelse i nødsituationer som nævnt i stk. 7 under hensyn til behovet for hurtig regulering.

Endvidere skal den systemansvarlige virksomhed fastsætte objektive kriterier for beregning af betalingen for reduktion eller afbrydelse af anlæg, som omfattes af stk. 5. Kriterierne fastsættes på grundlag af en vurdering af den forventede elproduktion fra pågældende anlæg i reduktions- eller afbrydelsesperioden. Kriterierne skal sikre, at betalingen er rimelig i forhold til anlæggets kapacitet og den forventede elproduktion i den periode, hvor reduktionen eller afbrydelsen sker. Ved vindmøller vil vindforholdene få væsentlig betydning. Ved decentrale kraftvarmeanlæg vil klimatiske forhold og andre forhold af betydning for varme- og elproduktionen, herunder eventuelle varmelagre, have betydning.

Stk. 10 (tidligere stk. 7) er ændret, således at de kriterier, som den systemansvarlige virksomhed fastsætter i medfør af det nye stk. 9, skal være tilgængelige for brugere og potentielle brugere af det kollektive elforsyningsnet. Reglerne skal anmeldes til økonomi- og erhvervsministeren.

Stk. 11 (tidligere stk. 8) er ændret, således at de regler og kriterier, som den systemansvarlige virksomhed fastsætter i medfør af det nye stk. 9, kan indbringes for økonomi- og erhvervsministeren. Ministeren kan give pålæg om ændring af reglerne og kriterierne.

Til nr. 5 (§ 27 e)

Det foreslås med bestemmelsen i § 27 e, at de systemansvarlige virksomheders omkostninger til opretholdelse af den i § 27 a, stk. 1, nr. 2, nævnte produktionskapacitet i perioden 1. januar 2000 til og med den 31. december 2003 skal indregnes i priserne med lige store årlige beløb i 10 år i perioden mellem 1. januar 2000 og 31. december 2010. Indregningsperioden på 10 år skal således falde inden for en periode på 11 kalenderår.

Energitilsynet har på et møde den 26. november 2001 truffet afgørelse om, at de omhandlede omkostninger må anses for nødvendige omkostninger i medfør af elforsyningslovens § 69, stk. 1, og som følge heraf kan indregnes i priserne, jf. § 71, stk. 1.

Den systemansvarlige virksomhed Eltra har allerede i medfør af § 27 a, stk. 1, nr. 2, opkrævet en tiendedel af den samlede betaling for den i lovforslaget omhandlede mindste produktionskapacitet over tariffer-

ne i hvert af årene 2000 og 2001. Elkraft System har foretaget den tilsvarende opkrævning i 2001.

I sin afgørelse af 26. november 2001 godkendte Energitilsynet, at udgifterne vedrørende 2000 og 2001 betragtes som en samlet underdækning, der i nødvendigt omfang vil kunne indregnes i tariffene for 2004 og 2005. Underdækningen fremkommer ved, at betalingen ifølge afgørelsen skal ske over 4 år og ikke over 10 år.

Med dette lovforslag vil der ikke blive tale om nogen underdækning for årene 2000 og 2001, idet de af selskaberne faktiske indregnede beløb i årene 2000 og 2001 har baseret sig på, at indregning ville ske over 10 år.

For Eltras vedkommende vil indregningen i tariffene hermed være afsluttet med udgangen af 2009, mens indregningen i tariffene for Elkraft Systems vedkommende vil være afsluttet med udgangen af 2010.

Til nr. 6 (§ 59, stk. 2)

Ophævelsen af § 59, stk. 2, er en konsekvens af forslaget om, at de systemansvarlige virksomheder kan overtage VE-fondens opgaver vedrørende overtagelse af nødlidende vindmøller, jf. bemærkningerne til nr. 8.

Til nr. 7 (§ 59 a, stk. 2)

Ændringen er en konsekvens af, at der nu indføres regler om prioritering af elektricitet fra bl.a. VE-anlæg i den foreslåede § 27 c, stk. 5, jf. bemærkningerne til nr. 4.

Til nr. 8 (§ 66)

Der foretages visse ændringer i overtagelsesordningen for økonomisk nødlidende vindmøller i medfør af § 66.

Ifølge *stk. 1* påhviler det VE-fonden at overtage den nødlidende vindmølle efter anmodning fra vindmølleejeren. Som hidtil skal vindmølleejeren kunne dokumentere, at vedkommende ikke vil kunne afvikle restgælden på lån optaget til finansiering af en vindmølle på grund af ændrede pristillæg til vindmølleelektricitet fastsat i medfør af § 59, stk. 1. I den forbindelse tages der udgangspunkt i gældsforholdene på tidspunktet for anmodningen om overtagelse. I forhold til den hidtidige formulering præciseres det, at bestemmelserne gælder for lån optaget til finansiering af vindmøllen, uanset om lånet er optaget med sikkerhed i vindmøllen.

Det præciseres endvidere, at den systemansvarlige virksomhed overtager vindmøllen fra ejeren, når betingelserne ifølge stk. 1 er opfyldt. Der tilsigtes ikke en realitetsændring, da vindmølleejers krav på overtagelse antages at følge af den hidtidige formulering.

ring af stk.1, hvorefter vindmølleejeren kan anmode om overtagelse, når betingelserne er opfyldt.

Ifølge *stk. 3*, som er ny, varetager økonomi- og erhvervsministeren VE-fondens opgaver med at overtage nødlidende vindmøller, indtil VE-fonden oprettes. Bestemmelsen er en konsekvens af, at VE-fonden endnu ikke blevet oprettet, og at forpligtelsen til at overtage de pågældende vindmøller derfor påhviler staten. I forslag til finanslov for 2002 bemyndiges økonomi- og erhvervsministeren til at overtage nødlidende vindmøller i medfør af § 66, indtil VE-fonden eller en erstatning herfor er oprettet. Der er til dato ikke blevet overtaget nogen vindmølle efter bestemmelserne i § 66.

Da det må anses for uhensigtsmæssigt, at staten bliver ejer af eventuelle overtagne vindmøller, er der i *stk. 4*, som er ny, givet adgang til, at den systemansvarlige virksomhed efter anmodning kan overtage en vindmølle, som økonomi- og erhvervsministeren har overtaget i medfør af stk. 3, imod at betale statens omkostninger og overtage statens forpligtelser vedrørende vindmøllen, d.v.s. dække afholdte udgifter til restgælden eller indtræde i forpligtelsen til at betale gælden. Den systemansvarlige virksomhed vil således kunne overtage den pågældende vindmølle efter aftale med økonomi- og erhvervsministeren, idet priser og betingelser for overtagelsen vil blive fastsat ved aftalen mellem parterne. Ordningen i stk. 4 vil omfatte vindmøller, som overtages af økonomi- og erhvervsministeren inden tidspunktet for oprettelsen af VE-fonden, herunder også vindmøller, hvor der er ansøgt om overtagelse inden lovforslagets fremsættelse.

Det fremgår videre af bestemmelsen, at den systemansvarlige virksomhed skal nedtage, drive eller videresælge vindmøllen på de for elforbrugerne gunstigst mulige betingelser. Dette indebærer, at de systemansvarlige virksomheder skal stræbe efter at minimere de omkostninger, som elforbrugerne skal bære, når de vælger mellem de forskellige løsninger. Det forudsættes, at virksomheden alene fortsætter driften af en overtaget vindmølle med henblik på senere at kunne videresælge vindmøllen på fordelagtige vilkår.

Det præciseres i *stk. 5*, at den systemansvarlige virksomheds nettoomkostninger i forbindelse med en vindmølle, som virksomheden overtager i medfør af stk. 4, kan indregnes i virksomhedens priser til forbrugerne efter bestemmelserne i § 71. Ifølge denne bestemmelse kan de systemansvarlige virksomheder i priserne indregne nødvendige omkostninger som nævnt i § 69, stk. 1. For at sikre gennemsigtighed omkring omkostningerne ved overtagelse, drift m.v. af vindmøllen skal den systemansvarlige virksomhed

regnskabsmæssigt adskille indtægter og udgifter vedrørende overtagelsen af vindmøllen fra virksomhedens øvrige opgaver.

Ifølge *stk. 6* kan økonomi- og erhvervsministeren fastsætte regler om overtagelsesordningens omfang og anvendelse, herunder regler om ordningens ophør. Der vil herunder bl.a. kunne fastsættes betingelser for overtagelse m.v. efter stk. 1 og regler om den systemansvarlige virksomheds opgaver efter stk. 4 og 5. Bestemmelsen giver mulighed for at ophæve overtagelsesordningen, når der ikke vurderes at være noget reelt behov for den, idet ordningen som hidtil gælder ved ændring af pristillæg fastsat i medfør af § 59, stk. 1.

Til nr. 9

Der er tale om en redaktionel ændring af overskriften, således at den dækker indholdet af kapitlet efter tilføjelsen af §§ 85 a og 85 b.

Til nr. 10 (§ 85 b)

De bevillingspligtige virksomheder inden for elsektoren, dvs. elproducenter (med anlæg på mindst 25 MW), transmissions- og netselskaber, er som anført i de almindelige bemærkninger pålagt at have et beredskab. Endvidere er de systemansvarlige virksomheder pålagt at varetage de overordnede og koordinerende planlægningsmæssige og operative opgaver vedrørende beredskabet. Disse pålæg er givet i henhold til beredskabslovens § 28, stk. 1. De foreslåede bestemmelser i stk. 1 og 2 svarer til disse pålæg.

Ved varetagelsen af opgaver efter stk. 2 kan de systemansvarlige virksomheder indhente nødvendige oplysninger hos andre elforsyningsvirksomheder i henhold til lovens § 84, stk. 3.

Med hensyn til bestemmelsen i stk. 3 henvises til de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1.

Til nr. 2

De bevillingspligtige virksomheder, der driver transmissions-, distributions- og lagervirksomhed inden for naturgassektoren, er i øjeblikket pålagt at have et beredskab. Dette pålæg er givet i henhold til beredskabslovens § 28, stk. 1. Bestemmelsen i stk. 1 svarer til dette pålæg.

Med hensyn til bestemmelsen i stk. 2 henvises til de almindelige bemærkninger. Bestemmelsen skal endvidere give hjemmel til at fastsætte regler for varetagelsen af de overordnede, koordinerende planlæg-

ningsmæssige og operative opgaver vedrørende beredskabet. Disse påregnes som hidtil varetaget i samarbejde med virksomheder inden for byggesektoren.

Til § 3

Til nr. 1

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1.

Til nr. 2

De virksomheder, der driver bygasforsyning, er i øjeblikket pålagt at have et beredskab. Dette pålæg er givet i henhold til beredskabslovens § 28, stk. 1. Bestemmelsen i stk. 1 svarer til dette pålæg.

Bestemmelsen omfatter alene bygas, idet det ikke findes nødvendigt at etablere et beredskab for andre dele af varmforsyningen. Dette skyldes, at brændstofforsyninger til varme- eller kraftvarmeværker påregnes dækket af dels beredskabslagrene på olieområdet, dels beredskabet for naturgas og at varmeproduktion og -distribution dækkes af det almindelig driftsberedskab. Dertil kommer, at varmforsyning ikke er af afgørende betydning for opretholdelse af samfundets funktioner i en krisesituation. Bygas foreslås omfattet af bestemmelserne, da bygas i vidt omfang er erstillet med naturgas, og da bygas- og naturgasselskaberne gennem længere tid har samarbejdet om beredskabsforhold.

Med hensyn til bestemmelsen i stk. 2 henvises til de almindelige bemærkninger. Bestemmelsen skal endvidere give hjemmel til at fastsætte regler for varetagelse af de overordnede, koordinerende planlægningsmæssige og operative opgaver vedrørende beredskabet. Disse påregnes som hidtil varetaget i samarbejde med virksomheder inden for naturgassektoren.

Til § 4

Til nr. 1

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1.

Til nr. 2

Olie- og LPG-selskaber samt Foreningen Danske Olieberedskabslagre (FDO) er i øjeblikket pålagt at have et beredskab. Dette pålæg er givet i henhold til beredskabslovens § 28, stk. 1. Bestemmelsen i stk. 1 svarer til dette pålæg. LPG er gas, som under tryk er flydende (LPG står for Liquefied Petroleum Gas). LPG fremstilles ved raffinering af råolie og er således et olieprodukt. Det er derfor hensigtsmæssigt, at LPG-selskaber reguleres sammen med de øvrige olieselskaber.

Med hensyn til bestemmelsen i stk. 2 henvises til de almindelige bemærkninger. Bestemmelsen skal end-

videre give hjemmel til at fastsætte regler for varetagelse af de overordnede, koordinerende planlægningsmæssige og operative opgaver vedrørende beredskabet.

Til § 5

Til nr. 1

Ændringen er en konsekvens af, at by- og boligministerens opgaver er overført til økonomi- og erhvervsministeren ved regeringsdannelsen i november 2001.

Til nr. 2

Ifølge den nuværende formulering af stærkstrømslovens § 21, stk. 2, kan Elektrizitetsrådet bemyndige statslige og kommunale myndigheder eller private foretagender og elforsyningsvirksomheder til at udføre tilsyn og kontrol efter lovens kap. 4 (blandt andet stikprøvevis anlægskontrol af nye installationer, også benævnt 10 % tilsyn).

Ved ændringen får Elektrizitetsrådet hjemmel til at bemyndige de nævnte myndigheder m.v. til også at bistå Elektrizitetsrådet med gennemførelse af tilsyn og undersøgelse af stærkstrømsanlæg og at give rådgivning og information om elsikkerhedsmæssige spørgsmål til elinstallatører og andre elfagfolk. Tillige præciseres, at bemyndigelse til private foretagender og elforsyningsvirksomheder skal ske efter anmodning. Bemyndigelsen kan udmøntes i en aftale mellem Elektrizitetsrådet og vedkommende om, hvorledes opgaven skal udføres, som det i dag er tilfældet ved netvirksomhedernes udførelse af 10 % tilsynet.

Formålet er på sigt at give Elektrizitetsrådet mulighed for at udlicitere de nævnte opgaver og derved inddrage andre end netvirksomhederne i opgaverne, jf. afsn. 5 i de almindelige bemærkninger.

Ved udlicitering af opgaver til private foretagender, netvirksomheder m.v. er det hensigten, at Elektrizitetsrådet ligesom ved det nuværende 10 % tilsyn skal varetage de administrative beføjelser i medfør af stærkstrømsloven, herunder give påbud til ejere af installationer om at lovliggøre disse, mens den, der får tillagt opgaven ved licitationen, alene skal stå for inspektioner og rapporteringer til Elektrizitetsrådet. Opgaverne vil kunne fastlægges ved aftale mellem Elektrizitetsrådet og pågældende virksomhed.

Der er hjemmel i stærkstrømslovens § 21, stk. 3, til, at Elektrizitetsrådet i givet fald kan bemyndige de i stk. 2 nævnte myndigheder, foretagender og elforsyningsvirksomheder til at udstede påbud eller forbud. Der vil i den forbindelse kunne fastsættes nærmere be-

stemmelser om sagsbehandling, klageadgang til Elektricitetsrådet m.v.

Til nr. 3

Formålet med ændringen af § 25, stk. 1, er at sikre, at afgifter, som opkræves hos de systemansvarlige virksomheder, og som går til at dække udgifterne til Elektricitetsrådets virksomhed og udførelsen af 10 % tilsynet, også kan anvendes til betaling af de opgaver, som er nævnt i den foreslåede § 21, stk. 2, nr. 2 og 3.

Til § 6

Det foreslås, at økonomi- og erhvervsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden, og her-

under at ministeren kan bestemme, at dele af loven træder i kraft før andre. Endvidere foreslås, at elforsyningslovens § 27 e om indregning af kapacitetsomkostninger, som er indsat ved dette lovforslags § 1, nr. 5, træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Det er hensigten, at lovens øvrige bestemmelser som udgangspunkt skal træde i kraft den 1. juli 2002. Bestemmelsen giver dog mulighed for, at de forskellige elementer i loven kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter under hensyn til de konkrete omstændigheder, herunder forberedelse af administrationen o.l.

Uddrag af energiaftalen af 20. februar 2002

Aftale mellem Regeringen, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti

Parterne bag energireformaftalerne er enige om følgende:

1. Ændring af elforsyningsloven

Der gennemføres en ændring af elforsyningsloven med følgende hovedindhold:

Indregning af omkostninger til mindstekapacitet

Som led i kraftværksforliget fra 1999 fik kraftværkerne i en 4-årig periode betaling for at stille mindste produktionskapacitet til rådighed for de systemansvarlige virksomheder.

Det fastsættes nu, at de systemansvarlige virksomheders udgifter hertil kan indregnes i forbrugerpriserne over en 10-årig periode. Med lovændringen undgår man en umiddelbar stigning i elprisen på 1,5 øre/kWh (svarende til ca. 500 mill. kr.), fordi omkostningerne udjævnes over en længere periode.

Kritisk eloverløb

Der skabes bedre mulighed for, at de systemansvarlige virksomheder kan sikre elforsyningen imod kritiske eloverløb i elforsyningssystemet. De systemansvarlige virksomheder skal således imod betaling kunne reducere eller afbryde leveringen af elektricitet fra decentrale kraftvarmeværker (herunder industrielle kraftvarmeanlæg), VE-anlæg og affaldsforbrændingsanlæg, hvis det er nødvendigt for at undgå kritisk eloverløb, der kan resultere i et sammenbrud i elsystemet.

Elektricitet fra VE-anlæg, decentrale anlæg m.v. skal dog prioriteres frem for elektricitet fra centrale kraft- og kraftvarmeværker og prioriteres således, at der tages hensyn til de miljømæssige forhold. Almindeligvis vil vindmøller således være de sidste anlæg, der standses.

Overtagelse af nødlidende vindmøller

Efter elforsyningsloven har VE-fonden pligt til at overtage nødlidende vindmøller. Dette ændres, således at overtagelsen påhviler de systemansvarlige virksomheder i stedet for VE-fonden (p.t. staten, fordi VE-fonden ikke er oprettet). Der indsættes en bemyndigelse til at fastsætte regler om tidsbegrænsning af ordningen.

Elsikkerhed og beredskab

Der foreslås endvidere nogle præciseringer af reglerne om bistand til Elektricitetsrådets tilsyn med elsystemet og styrkelse af beredskabsreglerne vedrørende kollektive energiforsyningsvirksomheder og olieselskaber.

Lovforslagets § 1, ændring af lov om elforsyning, sammenholdt med den gældende lov om elforsyning

Gældende formulering

Ændringsforslaget

§ 22. ...

- 7) give energirådgivning og rådgivning om el-sikkerhedsmæssige spørgsmål til forbrugerne i forsyningsområdet.

§ 27 c. Den systemansvarlige virksomhed offentliggør for det følgende driftsdøgn oplysninger om overføringskapaciteten i det transmissionsnet, der er stillet til rådighed for den systemansvarlige virksomhed.

Stk. 2. Brugere af det kollektive elforsyningsnet skal efter regler fastsat af den systemansvarlige virksomhed og på baggrund af den i stk. 1 nævnte offentliggørelse anmelde planer for elproduktion, elforbrug og elhandel for det følgende driftsdøgn til den systemansvarlige.

Stk. 3. Planer for forventet elproduktion, elforbrug og elhandel, som er anmeldt til den systemansvarlige virksomhed efter stk. 2, skal godkendes af den systemansvarlige virksomhed inden starten af det følgende driftsdøgn. Den systemansvarlige virksomhed kan af hensyn til forsyningsikkerheden forlange omlægninger i de i henhold til stk. 2 anmeldte planer for elproduktion, elforbrug og elhandel.

Stk. 4. Den systemansvarlige virksomhed kan mod betaling påbyde produktionsvirksomheder at ændre produktionsomfang eller igangsætte produktion, såfremt dette er nødvendigt til varetagelse af den i § 27 a, stk. 1, nr. 1, nævnte opgave. Såfremt den systemansvarlige virksomhed i henhold til stk. 3 forlanger omlægninger i forhold til anmeldte planer for elproduktion, elforbrug og elhandel, ydes der betaling herfor, medmindre omlægningerne forlanges, inden de anmeldte planer er godkendt, og

- 1) omlægningerne er nødvendige for ikke at overskride den i stk. 1 nævnte overføringskapacitet eller
- 2) for at bringe balance i de enkelte brugeres planlagte elproduktion, elforbrug og elhandel.

2. I § 22, stk. 1, nr. 7, udgår: »og rådgivning om el-sikkerhedsmæssige spørgsmål«

4. § 27 c affattes således:

»§ 27 c. Den systemansvarlige virksomhed offentliggør for det følgende driftsdøgn oplysninger om overføringskapaciteten i det transmissionsnet, der er stillet til rådighed for den systemansvarlige virksomhed.

Stk. 2. Brugere af det kollektive elforsyningsnet skal efter regler fastsat af den systemansvarlige virksomhed og på baggrund af den i stk. 1 nævnte offentliggørelse anmelde planer for elproduktion, elforbrug og elhandel for det følgende driftsdøgn til den systemansvarlige virksomhed. Elproduktion, som er omfattet af aftagepligt i medfør af § 57, stk. 1, nr. 1, er undtaget fra anmeldelsespligten.

Stk. 3. Den systemansvarlige virksomhed skal inden starten af det følgende driftsdøgn godkende planer for forventet elproduktion, elforbrug og elhandel, som er anmeldt til virksomheden efter stk. 2. Godkendelsen kan betinges af, at der sker omlægninger i planerne, såfremt det er nødvendigt af hensyn til forsyningsikkerheden

Stk. 4. Den systemansvarlige virksomhed kan efter godkendelsen af planerne påbyde produktionsvirksomheder at ændre produktionsomfang eller igangsætte produktion, såfremt det er nødvendigt af hensyn til forsyningsikkerheden.

Stk. 5. Såfremt en brugers faktiske elproduktion, elforbrug eller elhandel i et driftsdøgn ikke svarer til det, som er godkendt efter stk. 3, kan den systemansvarlige virksomhed kræve, at der ydes rimelig betaling for de ubalancer, det påfører systemet.

Stk. 6. Ved overhængende risiko for netsammenbrud samt under netsammenbrud og genopbygning af nettet kan den systemansvarlige virksomhed uden betaling kræve de nødvendige omlægninger af produktion, handel og forbrug.

Stk. 7. De regler, som den systemansvarlige virksomhed fastsætter i medfør af stk. 2, skal være tilgængelige for brugere og potentielle brugere af det kollektive elforsyningsnet. Reglerne skal anmeldes til miljø- og energiministeren.

Stk. 8. Klager over de regler, som den systemansvarlige virksomhed fastsætter i medfør af stk. 2, kan indbringes for miljø- og energiministeren. Miljø- og energiministeren kan give pålæg om ændring af reglerne.

Stk. 5. Elproduktion fra decentrale og industrielle kraftvarmeproduktionsanlæg og elproduktionsanlæg, der producerer VE-elektricitet eller anvender affald som brændsel, har prioriteret adgang til elforsyningsnettet. Ved omlægninger som nævnt i stk. 3 og 4 kan den systemansvarlige virksomhed alene reducere eller afbryde prioriteret elproduktion, hvis en reduktion af elproduktion fra andre anlæg ikke er tilstrækkelig til at opretholde den tekniske kvalitet og balance inden for det sammenhængende elforsyningssystem.

Stk. 6. Såfremt den systemansvarlige virksomhed forlanger omlægninger som nævnt i stk. 3-5, yder virksomheden betaling herfor. Den systemansvarlige virksomhed yder dog ikke betaling, hvis virksomheden forlanger omlægninger i forhold til anmeldte planer for elproduktion, elforbrug og elhandel som nævnt i stk. 3, inden planerne er godkendt, og omlægningerne er nødvendige

- 1) for ikke at overskride den offentliggjorte overføringskapacitet som nævnt i stk. 1 eller
- 2) for at bringe balance i de enkelte brugeres planlagte elproduktion, elforbrug eller elhandel.

Stk. 7. Ved overhængende risiko for netsammenbrud samt under netsammenbrud og genopbygning af nettet kan den systemansvarlige virksomhed uden betaling kræve de nødvendige omlægninger af produktion, handel og forbrug.

Stk. 8. Såfremt en brugers faktiske elproduktion, elforbrug eller elhandel i et driftsdøgn ikke svarer til det, som er godkendt efter stk. 3, kan den systemansvarlige virksomhed kræve, at der ydes rimelig betaling for de ubalancer, det påfører systemet.

Stk. 9. Omlægninger som nævnt i stk. 3-5 skal ske efter objektive kriterier, som fastsættes af den systemansvarlige virksomhed på grundlag af samfundsøkonomiske og miljømæssige hensyn. Den systemansvarlige virksomhed fastsætter endvidere objektive kriterier for beregning af betalingen for reduktion eller afbrydelse efter stk. 5.

Stk. 10. De regler og kriterier, som den systemansvarlige virksomhed fastsætter i medfør af stk. 2 og 9, skal være tilgængelige for brugere og potentielle brugere af det kollektive elforsyningsnet. Reglerne skal anmeldes til økonomi- og erhvervsministeren.

Stk. 11. Klager over de regler og kriterier, som den systemansvarlige virksomhed fastsætter i medfør af stk. 2 og 9, kan indbringes for økonomi- og erhvervsministeren. Ministeren kan give pålæg om ændring af reglerne.«

§ 59. ...

Stk. 2. Elektricitet fra vindmøller, som VE-fonden i medfør af § 66 overtager, afregnes til en betaling, der svarer til VE-fondens omkostninger ved den i § 66 nævnte overtagelse. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om beregning af afregningsprisen.

§ 59 a.

Stk. 2. Producenter er for anlæg som nævnt i stk. 1 alene berettiget til at modtage de pristillæg og VE-beviser, som fremgår af denne bestemmelse, og er ikke berettiget til at modtage tilskud efter lov om elproduktionstilskud. Producenterne er ikke berettigede til den i § 56 nævnte balanceringsydelse, og elproduktionen er ikke omfattet af den i § 57 nævnte aftageforpligtelse. De systemansvarlige virksomheder skal sikre, at VE-elektricitet fra anlæg omfattet af stk. 1 på linje med øvrig VE-elektricitet i tilfælde af netbegrænsninger får prioriteret adgang til det kollektive elforsyningsnet.

§ 66. Vindmølleejere, der kan dokumentere, at de ikke vil kunne afvikle restgælden på lån i en vindmølle på grund af ændrede pristillæg til vindmølleelektricitet fastsat i medfør af § 59, stk. 1, kan anmode VE-fonden om at overtage vindmøllen og forpligtelsen til betaling af restgælden. Bestemmelsen finder også anvendelse på lån optaget af vindmølleejere, der ejer en del af en vindmølle.

6. § 59, stk. 2, ophæves.

7. I § 59 a, stk. 2, ophæves sidste punktum.

8. § 66 affattes således:

»§ 66. VE-fonden overtager efter anmodning fra en vindmølle ejer dennes vindmølle og forpligtelsen til betaling af restgælden på lån optaget til finansiering af vindmøllen, hvis

- 1) vindmølleejeren kan dokumentere, at vedkommende ikke vil kunne afvikle restgælden på lån optaget til finansiering af en vindmølle på grund af ændrede pristillæg til vindmølleelektricitet fastsat i medfør af § 59, stk. 1, og
- 2) pågældende lån til finansiering af vindmøllen er optaget inden den 29. april 1999.

Stk. 2. Stk. 1 finder alene anvendelse på lån, der inden den 29. april 1999 er optaget til at finansiere købet af vindmøllen. Stk. 1 finder ikke anvendelse på elværksejede vindmøller.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelsen af stk. 1, herunder regler om, hvornår anmodningen senest skal være fremsat, samt om ordningens omfang og anvendelse.

Stk. 4. VE-fonden kan nedtage, videresælge eller drive vindmøller, der overtages efter stk. 1.

Stk. 5. Elektricitet fra vindmøller, som VE-fonden har overtaget i medfør af stk. 1, afregnes efter reglerne i § 59, stk. 2. Midler, der hidrører fra nedtagning, videresalg eller drift af vindmøller, som VE-fonden har overtaget efter stk. 1, tilfalder statskassen.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på lån optaget af vindmølleejere, der ejer en del af en vindmølle. Bestemmelserne i stk. 1 finder ikke anvendelse på elværksejede vindmøller.

Stk. 3. Indtil VE-fonden oprettes, varetager økonomi- og erhvervsministeren fondens opgaver i medfør af stk. 1.

Stk. 4. Den systemansvarlige virksomhed kan efter anmodning overtage en vindmølle, som økonomi- og erhvervsministeren har overtaget, imod at betale statens omkostninger og overtage statens forpligtelser vedrørende vindmøllen. Den systemansvarlige virksomhed skal nedtage, drive eller videresælge vindmøllen på de for elforbrugerne gunstigst mulige betingelser.

Stk. 5. Den systemansvarlige virksomhed kan indregne sine nettoomkostninger ved den overtagne vindmølle i virksomhedens priser, jf. § 71. Den systemansvarlige virksomheds indtægter og udgifter vedrørende vindmøllen skal holdes regnskabsmæssigt adskilt fra virksomhedens øvrige opgaver.

Stk. 6. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om overtagelsesordningens omfang og anvendelse, herunder regler om ordningens ophør.«

Kapitel 12

Oplysningspligt, regnskabsforhold

9. I *kapitel 12* ændres overskriften til: »*Oplysningspligt, kontrol, beredskab*«

Til lovforslag nr. L 174. Skriftlig fremsættelse (20. marts 2002)

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og visse andre energilove (Eloverløb, indregning af kapacitetsomkostninger, overtagelse af vindmøller, elsikkerhed, beredskab)

(Lovforslag nr. L 174).

Regeringen, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti har som parter i energireformaftalerne indgået en aftale den 20. februar 2002 om at gennemføre ændringer af elforsyningsloven på forskellige områder, hvor der er konstateret et behov for at ajourføre og præcisere reglerne i lyset af udviklingen. Der er fem elementer:

Indregning af omkostninger til mindstekapacitet: Som led i kraftværksaftalen af 17. november 1999 får kraftværkerne betaling i en 4-årig periode for at stille mindste produktionskapacitet til rådighed for de systemansvarlige virksomheder med henblik på opretholdelse af forsyningssikkerheden. Lovforslaget præciserer, at udgifterne herved skal indregnes i forbrugerpriserne over en 10-årig periode. Med lovændringen undgår man en umiddelbar stigning i elprisen på 1,5 øre/kWh, fordi omkostningerne som forudsat i kraftværksaftalen udjævnes over en længere periode.

Kritisk eloverløb: Lovforslaget skal skabe bedre mulighed for, at de systemansvarlige virksomheder kan sikre elforsyningen imod kritiske eloverløb, som kan resultere i et sammenbrud i elforsyningssystemet. Efter de nugældende regler kan de systemansvarlige virksomheder i praksis kun regulere elproduktionen fra centrale kraft- og kraftvarmeværker. Forslaget betyder, at produktionen fra decentrale kraftvarmevær-

ker, VE-anlæg og affaldsforbrændingsanlæg også kan reduceres eller afbrydes, hvis det er nødvendigt for at undgå kritisk eloverløb. Elektricitet fra disse anlæg skal dog prioriteres i nettet frem for elektricitet fra centrale kraft- og kraftvarmeværker. Nedregulering af disse anlæg skal betales efter nærmere angivne principper. Almindeligvis vil vindmøller være de sidste anlæg, der standses.

Overtagelse af nødlidende vindmøller: Det foreslås, at de systemansvarlige virksomheder efter aftale med økonomi- og erhvervsministeren skal kunne overtage nødlidende vindmøller. Efter gældende regler skal disse vindmøller overtages af VE-fonden, som endnu ikke er oprettet, hvorved opgaven påhviler staten.

Elsikkerhed: Der foreslås ændringer i elforsyningsloven og i stærkstrømsloven med henblik på at sikre, at netvirksomhederne kan bistå Elektricitetsrådet kan få bistand fra netvirksomhederne til elsikkerhedsopgaver, og at Elektricitetsrådet kan udbyde relevante elsikkerhedsopgaver til netvirksomhederne og andre virksomheder.

Beredskab: Der foreslås optaget bestemmelser i el-, naturgas- og varmforsyningslovene og lov om pligtige lagre af mineralolie og mineralolieprodukter om, at energivirksomheder, som omfattes af disse love, skal varetage beredskabsopgaver i krisesituationer. Disse foranstaltninger har hidtil været hjemlet i beredskabsloven.

Lovforslaget vil bidrage til at gennemføre regeringens målsætning om at skabe en effektiv elsektor og sikre lavere forbrugerpriser for elektricitet.

Der er ikke i lovforslaget bestemmelser om VE-markedsforholdene, men det er forudsat i elreformaftalen af 3. marts 1999, at markedet for VE-beviser skal fungere fra 1. januar 2003. Der er imidlertid udtrykt generel interesse for en ud-

sættelse af VE-markedet, indtil markedsforholdene er afklaret. Regeringen vil derfor forhandle med partierne bag reformaftalen om en udskydelse af VE-markedet og etableringen af en finansiel overgangsordning, som tilgodeser behovene for en effektiv prisdannelse og en rimelig finansiering af investeringerne. Det er hensigten,

at disse rammer skal fastlægges og gennemføres ved en ændring af elforsyningsloven i foråret 2003.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, anbefales lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.